

VIINIKANLAHDEN VENESATAMAN SEKÄ SOUTU- JA MELONTAKESKUS YLEISSUUNNITELMA

ASEMAKAAVAEHDOTUS NRO 8755
VIINIKANLAHDEN ALUE
23.10.2023

Työryhmä

Tampereen kaupunki, ohjausryhmä:
Raija Tevaniemi, Tuomas Salovaara, Minna Seppänen, Milla Hilli-Lukkarinen, Anna Levonmaa

Yleissuunnitelman laatija: WSP Finland Oy
Arto Kaituri, Tuomas Vuorinen, Susanna Harvio, Heini Myllyoja, Rory Nichol, Minna Turja-Mäkinen, Emmi Korhonen, Aaro Sariola

Liittyvien alueiden viitesuunnitelmat © Arkkitehtitoimisto NOAN Oy (arkkitehti- ja kaupunkisuunnittelu), LOCI Maisema-arkkitehdit Oy (viheralueet), INARO Oy (pihasuunnittelu), A-insinöörit Oy (sillat), Afry Finland Oy (geosuunnittelu), Ramboll (katu- ja liikennesuunnittelu)

1. YLEISSUUNNITELMAN SISÄLTÖ	3
1.1 Lähtökohta ja nykytila	
1.2 Tavoitteet suunnittelulle	
1.3 Mahdollisia käyttäjiä ja toimijoita	
2. SUUNNITELMARATKAISUT	12
2.1 Toiminnot ja mitoitus	
2.2 Viranomaistoiminnan palvelu- ja tilatarpeet	
2.3 Muita teemoja	
3. VIITEKUVIA SATAMA- JA RANTA-ALUEISTA.....	21
4. KUSTANNUKSET	22
5. VIINIKANLAHDEN HANKKEEN PERUSTIEDOT.....	23
6. LÄHTEET JA KUVATIEDOT	24

1. YLEISSUUNNITELMAN SISÄLTÖ

Tämä yleissuunnitelma koskee Viinikanlahden venesatamaa sekä soutu- ja melontakeskusta. Venesataman sekä soutu- ja melontakeskuksen suunnittelu ovat osa laajempaa kaupunkikehityskokonaisuutta, jossa Viinikanlahden alue muutetaan uudeksi asuinpainotteiseksi kaupunginosaksi. Uutta kaupunginosaa rajaavat Pyhäjärvi sekä vastarannalla Ratina, etelässä Hatanpään puisto- ja sairaala-alueet sekä itäisellä sivulla Hatanpään valtatie sekä teollisuus- ja liikerakentaminen. Kaupunkikuvallisesti korkeatasoinen asumisen, palveluiden ja vapaa-ajan kaupunginosa tukeutuu hyviin joukkoliikenne-, jalankulku- ja pyöräily-yhteyksiin.

Yleissuunnitelma on laadittu vuorovaikutteisen prosessin kautta sekä tiiviissä yhteistyössä muiden

tekniikkalajien suunnittelijoiden kanssa. Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa järjestettiin Viinikanlahden rantatoimintojen ideointitilaisuus sekä haastateltiin mm. alueen nykyisiä toimijoita ja pelastusviranomaisia. Ratkaisuehdotuksia vietiin yhdessä eteenpäin ohjausryhmän keskusteluissa. Suunnittelukokouksia on pidetty sekä venesatamaan ja soutu- ja melontakeskukseen liittyen että erillisinä asemakaavan laatimisen osalta. Suunnitelma on yleispiirteinen ja on tehty Viinikanlahden yleissuunnitelman ja asemakaavan laadintaa varten. Suunnitelmat ja yksityiskohdat tarkentuvat toteutusta varten tehtävässä jatkosuunnittelussa.

Kuva1. Viinikanlahden nykyistä rantaviivaa toimintoineen.

1.1 Lähtökohta ja nykytila

Viinikanlahden alue kuuluu Pyhäjärven rantojen kehittämisyöhykkeeseen, jossa rannan kehittämisen on vahvistettava Tampereen keskustaa järvenranta-kaupunkina. Rantojen julkinen käyttö on turvattava. Rannassa kulkee kehitettävä viher- ja virkistysvyöhyke, jossa on kehitettävä viher- ja virkistyspalveluiden laatua ja jatkuvuutta. Vyöhykettä tulee kehittää kaupungin viihtyisyys- ja vetovoimatekijänä sekä tärkeänä kaupunkimaiseman osana. (Keskustan strateginen osayleiskaava) Venesataman sekä soutu- ja melontakeskuksen suunnittelua on myös ohjannut viime vuonna laadittu asemakaavaluonnos nro 8755 sekä sen viitesuunnitelmat ja valmisteluaineisto alkaen kansainvälisen ideakilpailun tavoitteista.

Viinikanlahden alue sijaitsee Pyhäjärven rannalla Tampereen keskustan eteläpuolella. Suunnittelualan maasto ja ympäristö ovat suureksi osaksi vanhaa, teollisuus- ja kaupunkihistoriaan liittyvää alavaa täyttömaata. Rantaviivat ovat ihmisen muokkaamia ja keinotekoisia. Viinikanlahden alue on ympäristö- ja infrateknisesti vaativa suunnittelukohte. Alueella on esimerkiksi vanhoja sekalaisia täyttömaita, sedimenttien ja maa-alueiden pilaantuneisuutta, ympäristöstä tulevaa meluhaittaa sekä vesialueella vedenpinnan vaihtelua, virtauksia ja tuulisuutta. (Viinikanlahti - Yleissuunnitelman selostus - Asemakaava 8755)

Venesataman sekä soutu- ja melontakeskuksen suunnittelussa tuulisuus ja veden virtausten huomioiminen ovat merkittäviä tekijöitä. Merkitsevä aallonkorkeus on Viinikanlahdella suurimmillaan poikkeuksellisen länsituulen skenaariossa (20 m/s) 0,8–0,9 m ja korkeimmat yksittäiset aallot yli 1,5m. Viinikanlahden sisäosissa aallonkorkeudet ovat merkittäviä tekijöitä. Asemakaavan toteuttaminen edellyttää vesistötäyttöjä. Suunnittelualan nyky-

Kuva 2. Hatanpään puiston rantarakenteita.

Kuva 3. Nykyinen veneenlaskuluiska.

selle maa-alueelle on rakennettavuuden kannalta olennaista se, että alue on syntynyt Pyhäjärveä täyttämällä useassa vaiheessa viimeisen noin 100 vuoden aikana. Vanhoissa täytöissä on siten paljon laadullista vaihtelua. Nykyisen soutukeskuksen alue on täytetty 1980-luvulla.

Uusi vesistötäyttö tehdään vesistöalueelle, jossa nykyinen vesisyvyys on pääosin 0...6 m. Alustavasti täyttö jakaantuu toteutustavaltaan ja luonteeltaan kolmeen alueeseen. Länsialue rakennetaan päätypengertämällä ensin täyteen, suunnitelman ulkoraajojen mukaiseen laajuuteen. Tämän jälkeen vesiaiehet, eli soutu- ja melontakeskus sekä uimaranta muotoillaan kaivamalla sopivaan vesisyvyyteen. Rantaviiva tulee tällä alueella olemaan luiskaamalla tehtyä. Satamatoimintojen alueella rantaviivan rakenne voidaan toteuttaa luiskaamalla tai vastaavalla matalalla kivimuurilla kuin arboretumin puolella. Rantaviiva on siten laituriimaista, seinämäistä rakennetta. Sataman itäpuolella täyttötyö tehdään kuten länsipäässä, päätypengertämällä. (Viinikanlahti - Yleissuunnitelman selostus - Asemakaava 8755)

Kuva 4. Nykyinen laiturirakenne.

Kuva 5. Nykyiset kirkkovenepaikat.

Kuva 6. Nykyinen vesijetti- ja pelastusvenelaituri.

1.2 Tavoitteet suunnittelulle

Uudesta Viinikanlahden venesatamasta sekä soutu- ja melontakeskuksesta muodostetaan urbaani ja viihtyisä keskusta-satama, jolta aukeavat loistavat yhteydet Pyhäjärvelle ja siihen liittyviin vesistöihin. Suunnitellut alueet yhdistyvät luontevasti ympäröiviin kaava-alueisiin. Satamaratkaisut tukevat vesistöliikkumisen sujuvuuden lisäämistä harkituilla ja tulevaisuuteen tähtäävillä suunnitteluratkaisuilla.

Alue on aktiivinen ja moderni harrastus- ja virkistystoiminnan keskus, jonka käytön ympärivuotisuus perustuu kauniin ympäristön virkistyskäyttöön, sauna-, kahvila- ja vuokravälinepalveluihin ja alueelle mahdollistettavien tapahtumien järjestämiseen.

Soutu- ja melontakeskus tarjoaa puitteet aktiiviselle yhdistystoiminnalle, joka mahdollistaa eri soutu- ja melontalajien harrastus-, opetus- sekä kilpailutoiminnan. Palveluissa- ja toiminnoissa huomioidaan myös matkailulliset tavoitteet.

Vesistöjen saavutettavuus kaupungissa parantaa asukkaiden elämänlaatua tarjoamalla monipuolisia mahdollisuuksia ulkoiluun, virkistykseen ja luonnon läheisyyteen. Samalla se vaikuttaa myönteisesti kaupunkiympäristön kokonaisilmapiiriin ja vetovoimaan. Satama-alueella tulee säilyttää toiminnallinen selkeys niin maalla kuin vesillä.

1.3 Mahdollisia käyttäjiä ja toimijoita

Viinikanlahden venesataman sekä soutu- ja melontakeskuksen potentiaalisten käyttäjäryhmien ja toimijoiden kirjo on laaja. Tässä koottuna niistä suurimpia:

- Lähialueen asukkaat ja muut kaupunkilaiset, jotka ovat virkistäytymässä, kuntoilemassa, saunomassa tai osallistumassa tapahtumiin. Uudet sillat parantavat huomattavasti yhteyksiä keskustan suuntaan.
- Venesataman käyttäjät, jotka ovat satamassa omilla tai vuokratuilla veneillä nauttiakseen veneilystä, kalastuksesta tai muista vesiharrastuksista.
- Yhdistysten jäsenet ja asiakkaat, jotka käyvät harrastuksissa ja kilpailutoiminnassa.
- Kaupalliset toimijat, yrittäjät ja heidän asiakkaansa.
- Matkailijat ja turistit, joista esimerkkinä sataman kautta kulkevat risteilyalusten matkustajat ja Viinikanlahden hotellien asiakkaat.
- Pelastusviranomaiset.

Käyttäjäprofiilit

Esimerkkejä alueen potentiaalisista käyttäjistä sekä heidän palvelu- ja tilatarpeistaan on tutkittu erilaisina käyttäjäprofiileina. Käyttäjäprofiilien kautta on hahmoteltu alueen tulevaisuuden käyttötarpeita ja niihin liittyviä tilaratkaisuja. Käyttäjäprofiileja voidaan hyödyntää myös suunnitelmien testaamisessa, jolloin esiin on tuotu potentiaalisten käyttäjien alueen hyödyntämiseen liittyviä haasteita.

Käyttäjäprofiileja muodostettiin kaikkiaan 16 kappaletta kuvaamaan erilaisia käyttäjäjoukkoja. Osalle potentiaalisista käyttäjistä alue ja vesi elementtinä ovat jo hyvin tuttuja, osalle sitä vastoin alue ja sen

tarjonta on uutta. Profiileja on muodostettu myös siitä lähtökohdasta, millainen on henkilön valmius uusille elämyksille ja harrastuksille vai pitäytyykö mieluummin tutussa ja turvallisessa ympäristössä.

Käyttäjäprofiilien kautta palveluihin liittyvät mahdolliset tarpeet on koottu seuraavalle sivulle palvelupiirakka-kuvaan. Tätä kautta tuodaan esiin myös alueen liiketoiminnallisia mahdollisuuksia. Ydinkehällä on käyttäjien ja toimijoiden ydinpalvelutarpeita ("musts"), välikehällä liitännäispalvelutarpeita (satisfiers) ja ulkokehällä mahdollisia tukipalvelutarpeita (delights) (soveltaen menetelmää Ervast 2020).

Esimerkkejä kuvitelluista käyttäjäprofiileista

Soutuharrastaja / vesillä harrastaja

Nimi: Björn, Tampereelta, kävellen soutu- ja melontakeskukselle, seuran jäsen, yhdistysaktiivi

Ikä: 63

Mitä muita palveluja tarvitsee (liitännäispalvelut)?

Sauna, oleskelutilat, ravintola, puku- ja peseytymistilat, kaluston säilytys- ja huoltotilat, yhdistystoiminnan kokous- ja koulutustilat,

Mahdolliset haasteet?

Haluaa olla omissa oloissaan, liikkuu huonosti

Kiinnostuksen kohteet

Viettää aikaa satamassa ja vesillä yksin ja yhdessä seuran jäsenten kanssa, vesilinnut, luontoharrastaja, soutuharrastuksen lisäksi käy joskus melomassa itseksensä

Motiivi vieraillla satamassa

Kotisatama, seuran vene satamassa, asuu alueella

Mitä palveluja tarvitsee (ydinpalvelut)?

Paikan soutuveneelle, WC, Kerhotila ja oma kaappi

KV-matkailija

Nimi: Francesca, Ranskalainen, itsenäinen maailmanmatkaaja.

Ikä: 37

Mitä palveluja tarvitsee (ydinpalvelut)?

julkinen liikenne, vesiaktiiviteettien vuokrauspalvelut, opastuspalvelut, ravintola, hotelli tai muu majoituspalvelu

Mahdolliset haasteet?

Hintataso, palveluiden digitaalinen löydettävyyys englanniksi, saavutettavuus, ajan vähyys

Kiinnostuksen kohteet

Slow travel, kestävä matkailu, vastuullisuus, ruokakulttuuri, purjehdus, innokas vesillä liikkuja, kulttuurielämykset, suomalainen järvikulttuuri

Motiivi vieraillla satamassa

Kiinnostava ja trendikäs alue, vesistön ja luonnon läheisyys, alueen aktiviteetit, sauna, ravintolat

Mitä muita palveluja tarvitsee (liitännäispalvelut)?

Ulkoilmataide, kahvila, sauna, tapahtumat, opastetut retket vesialueelle

Käyttäjryhmien palvelutarpeita

Alueen asukkaat / koululaiset

Lähiasukkaat, muut asukkaat, ikäihmiset, lapset, koululaiset

Kalastajat

Kotisatamakalastajat ja vierailijat trailerilla veneitä, ei pilkkijöitä, laiturikalastajat, kalastusmatkailijat, kalastustapahtumat, ammattikalastajat

Soutu- ja melonnan toimijat

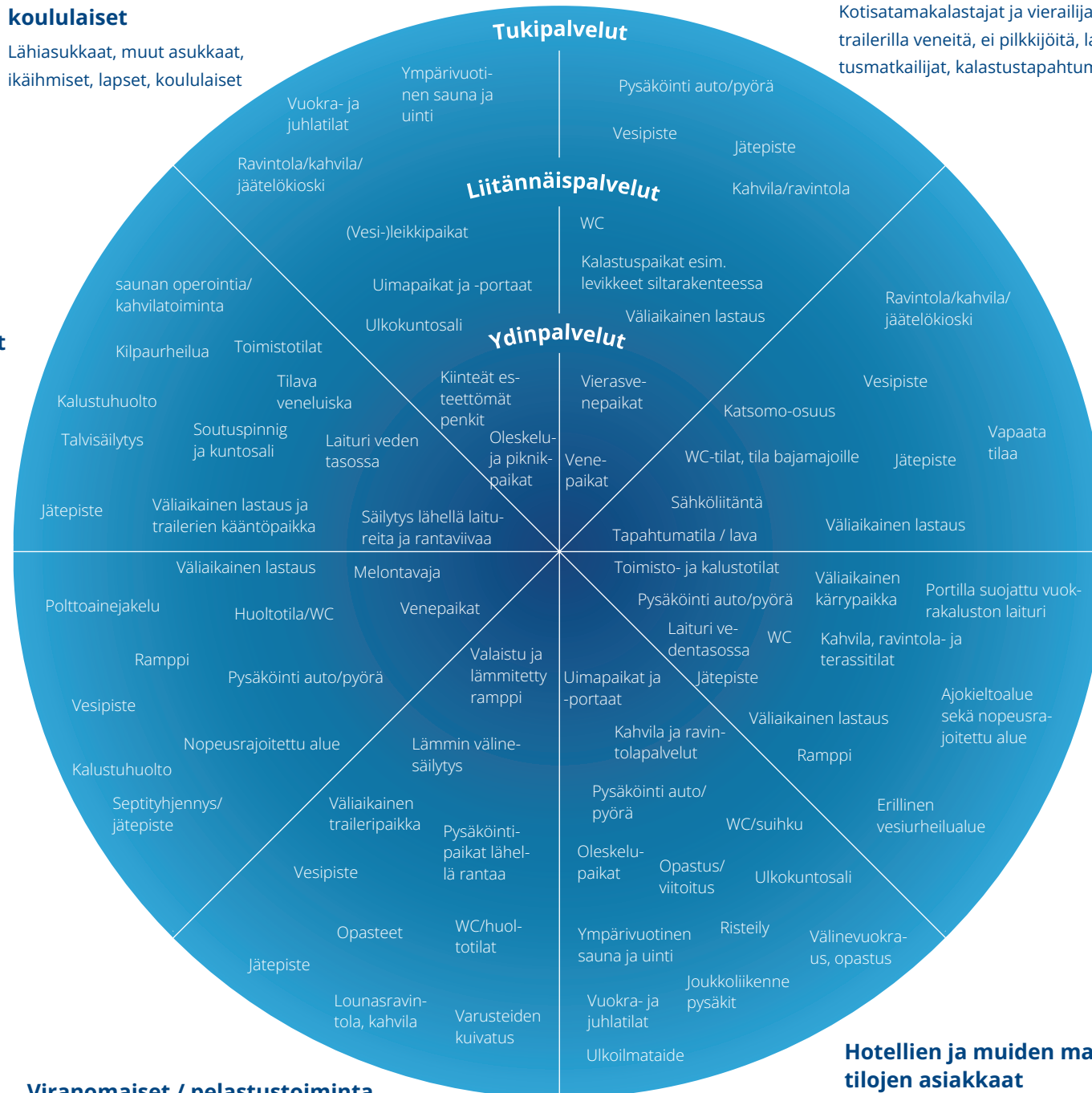
Veneilijät ja melojat

Omat välineet, kotisatama

Viranomaiset / pelastustoiminta

Hotellien ja muiden majoitus-tilojen asiakkaat

Turistit, ulkopaikkakuntalaiset, satunnaiset kävijät

Tapahtumakävijät ja yrittäjät

Pirkan Soutu, keikat, Teatteri-kesä, juhannustanssit, beach party, sadonkorjuutori, pop-upit, laskiainen, fitnesskilpailut, kaupunkimaratonit ja -pyöräilyt

Yrittäjät

Välinevuokraus (vesijetti, flyboard, sup-lauta, kajakki), saunalauttavuokraus, sähkövenevuokraus, kahvila, ravintola, varustemyynti, soutuvenevuokraus, opastetut retket ja koulutus.

2. SUUNNITELMARATKAISUT

2.1 Toiminnot ja mitoitus

Viinikanlahden venesatama sekä soutu- ja melontakeskus sijaitsevat Pyhäjärven rannalla kaupungin keskustan läheisyydessä rajautuen uuteen asuinalueeseen. Sulanveden aika ja varsinkin kesä on satama-alueiden aktiivisen käytön aikaa. Soutu- ja melontakeskuksen aktiivitoiminta alkaa jäiden lähedettyä ja päättyy lokakuulle. Sauna- ja avantouinti sekä sataman kahvilatoiminta ja siltaan liittyvät terassi/laiturialueet jatkavat alueiden käyttöä ympärivuotisesti. Venesatama sekä soutu- ja melontakeskus sijoittuvat ulkoilureitin varrelle, kauniiseen järvimaisemaan, joten alueella on kuntoilu- ja virkistyskäyttöä ympäri vuoden. Viinikanlahden virtauksista johtuen sataman edustan jääpeite ei ole turvallinen luistelulle tai muille jääaktiviteeteille. Toisaalta pitkä sulan veden aika mahdollistaa pitkän harrastus- ja harjoistuskauden soutajille, melojille ja veneilijöille.

Venesatama tarjoaa palveluita vierasveneilijöille, veneilijöille, yrittäjille, vesilajien harrastajille ja asukkaille. Urbanista satamasta on helppo pääsy kaupungin keskustan palveluihin ja nähtävyyksiin. Sataman käyttäjät voivat nauttia sekä veneilyn että kaupunkielämän parhaista puolista samanaikaisesti. Satamassa on laituripaikkoja erikokoisille veneille sekä lasku- ja nostoluiska. Venesatamaan mahtuu 66 yli kuusimetristä venettä ja 86 alle kuusimetristä venettä. Yhteensä venepaikkoja on 152. Osana Kokemäenjoen ja Vanajaveden vesistöaluetta Pyhäjärvi mahdollistaa laivaliikenteen, veneilyn, soudun ja melonnan laajalla alueella ja pitkillä vesireiteillä. Kaupunkikeskustassa sijaitsevalla satamaokoonaisuudella luodaan mahdollisuudet vesisövirikitykselle ja järvimatkailulle Tampreen keskustan eteläisillä rannoilla.

Venesataman käyttäjiä palvelevat kahvila, suihku- ja wc-tilat, polttoaineenmyynti, jäteposte sekä pelastustoiminnan edellyttämä erillislaituri. Yritystoimintaan tarkoitettuja pientiloja on varattu erityisesti uuden siltayhteyden viereen. Sataman pysäköintipaikat sijoittuvat lähietäisyydellä sijaitsevaan pysäköintitaloon. Venesatamaan sijoitetut kolme pysäköintipaikkaa on tarkoitettu pelkästään viranomaisajolle. Kahvilarakennuksen yhteydessä on yksi invapaikka ja länsipuolelle on varattu alue risteilyvenelaiturille.

Viinikanlahden alueella nykyäänkin toimivalla Tacon soutajat -yhdistyksellä on monipuolista kilpa- ja virkistystoimintaa sekä ulko- että sisätiloissa. Uusi soutu- ja melontakeskus mahdollistaa vesilajien monipuolisen harrastamisen, kilpailutoiminnan, yhdistystoiminnan, koulutustoiminnan sekä yrittämisen. Suunnitelmassa on osoitettu erillinen kaksikerroksinen kalustotila aputiloineen sekä kaksikerroksinen

päärakennus, johon voi sijoittua ravintola ja uimaraantaakin palveleva sauna pukuhuonetiloihin. Soutu- ja melontakeskukselle on osoitettu kymmenen pysäköintipaikkaa, joista muutama on mitoitettu venetrailerille. Keskuksessa on myös veneiden lasku- ja nostoluiskat.

2.2 Viranomaistoiminnan palvelu- ja tilatarpeet

Pelastustoimen ja vesipelastuksen toiminta kattaa erilaisia toimenpiteitä vesillä tarjoten nopeaa ja tehokasta apua hätätilanteissa. Pelastustoiminta satamassa käsittää pelastus- ja poliisiviranomaisten, meripelastusseurojen ja vapaaehtoisten pelastusjärjestöjen toiminnan. Käytössä on erilaista kalustoa, jotka tarvitsevat säilytystilat, valaistun ja lämmitetyn vesille lasku- ja nostoluiskan, venepaikat sekä pysäköintitilaa.

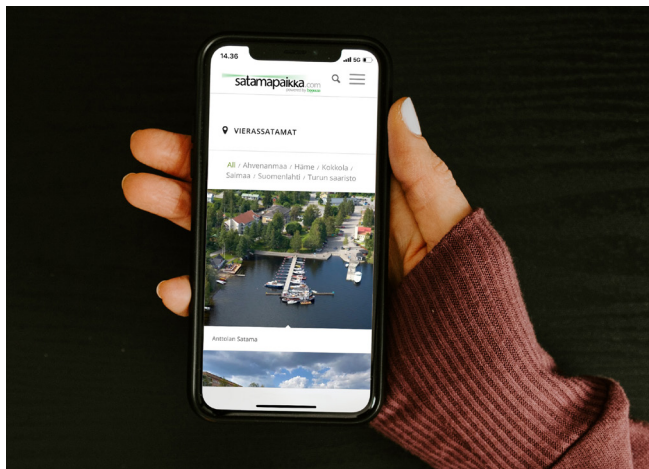
Kuva 7. Viranomaislaituri Näsijärvellä.

2.2 Muita teemoja

Älysatama

Satama-alue voidaan varustaa nykyaikaisilla teknologisilla ratkaisuilla ja älykkäillä järjestelmillä tavoitteena parantaa vierailijoiden kokemusta ja turvallisuutta sekä tehostaa sataman toimintaa. Erilaisia IoT-ratkaisuja voidaan hyödyntää veneiden seurannassa, laituriin kuormituksen valvonnassa, sähkö- ja vesipisteiden hallinnassa sekä liikenteen ohjauksessa. Älykkäillä palveluilla tuotetaan alueelle informaatiota kuten sääennusteet ja sataman toimintojen tiedotus sekä hoidetaan aluevalvontaa.

Älysatama voi tarjota online-varausjärjestelmiä ja mobiilisolvelluksia, joiden avulla veneilijät voivat varata laituriipaikan etukäteen tai käyttää sähkölatauspistettä. Laiturit ja siltarakenne voivat olla varustettuina antureilla, jotka mittavat vedenkorkeutta ja aallokkoa auttaen veneilijöitä tekemään turvallisia päätöksiä satamaan saapumisesta.

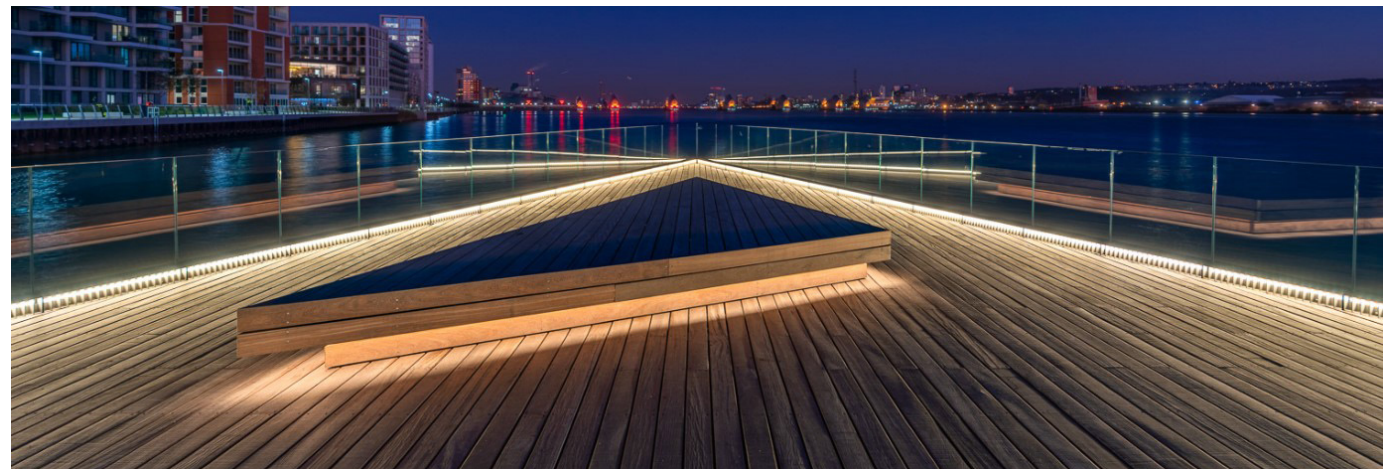
Kuva 8.

Esteettömyys

Satamassa on esteettömiä reittejä ja laitureita, jotka mahdollistavat pyörätuolilla liikkuvien ja muiden liikuntarajoitteisten henkilöiden pääsyn veden äärelle ja veneisiin. Laituriratkaisut on suunniteltu niin, että niihin on helppo nousta, ja niistä on helppo poistua esimerkiksi ramppien tai muiden apuvälineiden avulla. Satama-alueella on esteettömät wc-tilat, suihkut ja muut palvelut, jotka ovat saavutettavissa kaikille. Valaistuksessa tulee huomioida esteettömyys mm. kontrastieroissa ja valaistuksen tasaisuudessa.

Valaistus

Satama-alueen valaistus on tärkeä tekijä toiminnallisuuden ja turvallisuuden sekä kaupunkikuvan kannalta. Laadukas ja hyvin toteutettu valaistus luo miellyttävän ympäristön sekä edistää alueen käytettävyyttä eri aikoina. Satama-alueen valaistuksen tulee olla käytännöllinen, esteettinen ja turvallisuuden panostava. Kulkureitit, laiturit ja muut alueen tärkeät osat tulee valaista riittävästi, jotta käyttäjät voivat liikkua turvallisesti.

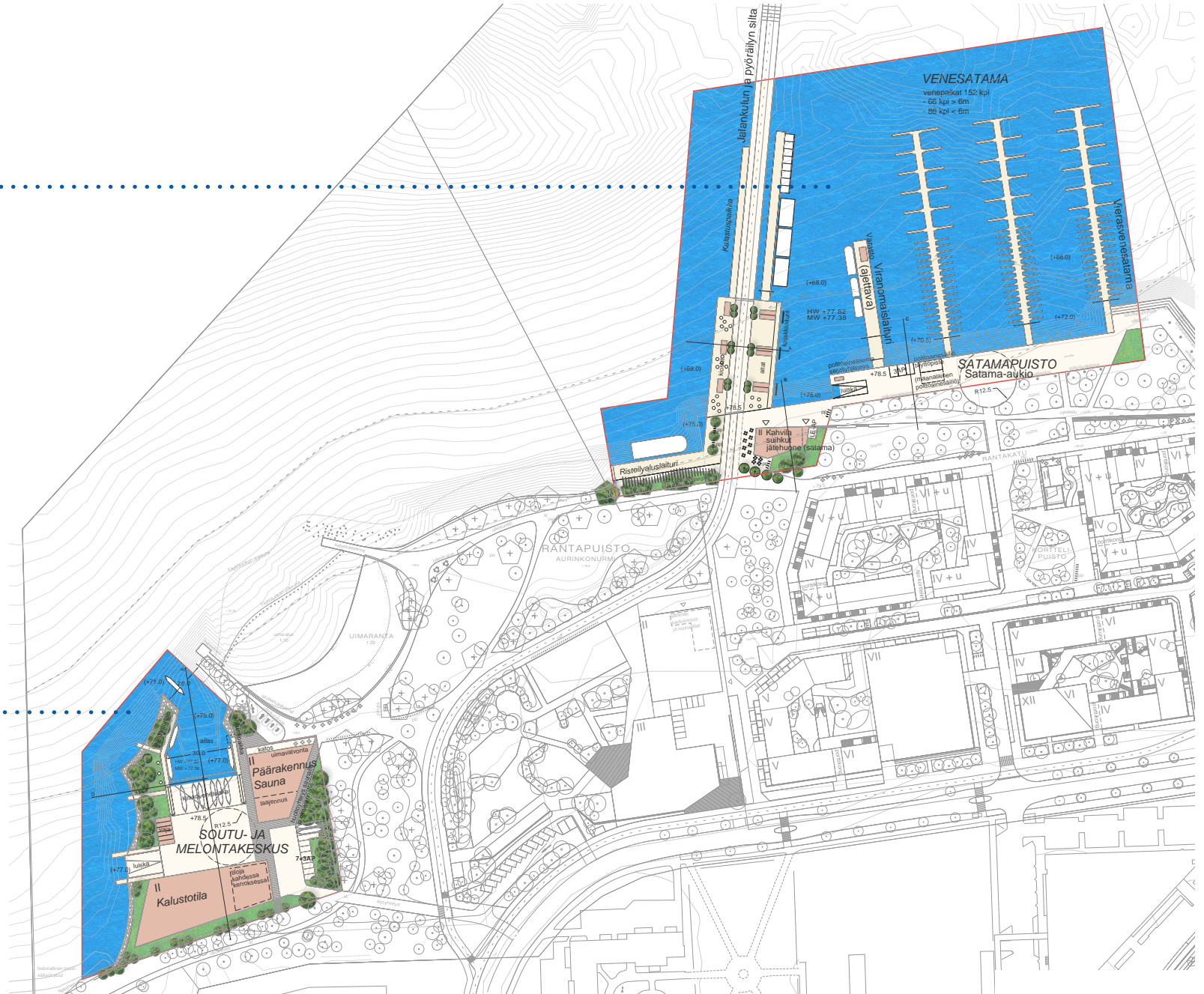

Kuva 9.

SUUNNITELMARATKAISUT

Venesatama

Soutu- ja melontakeskus

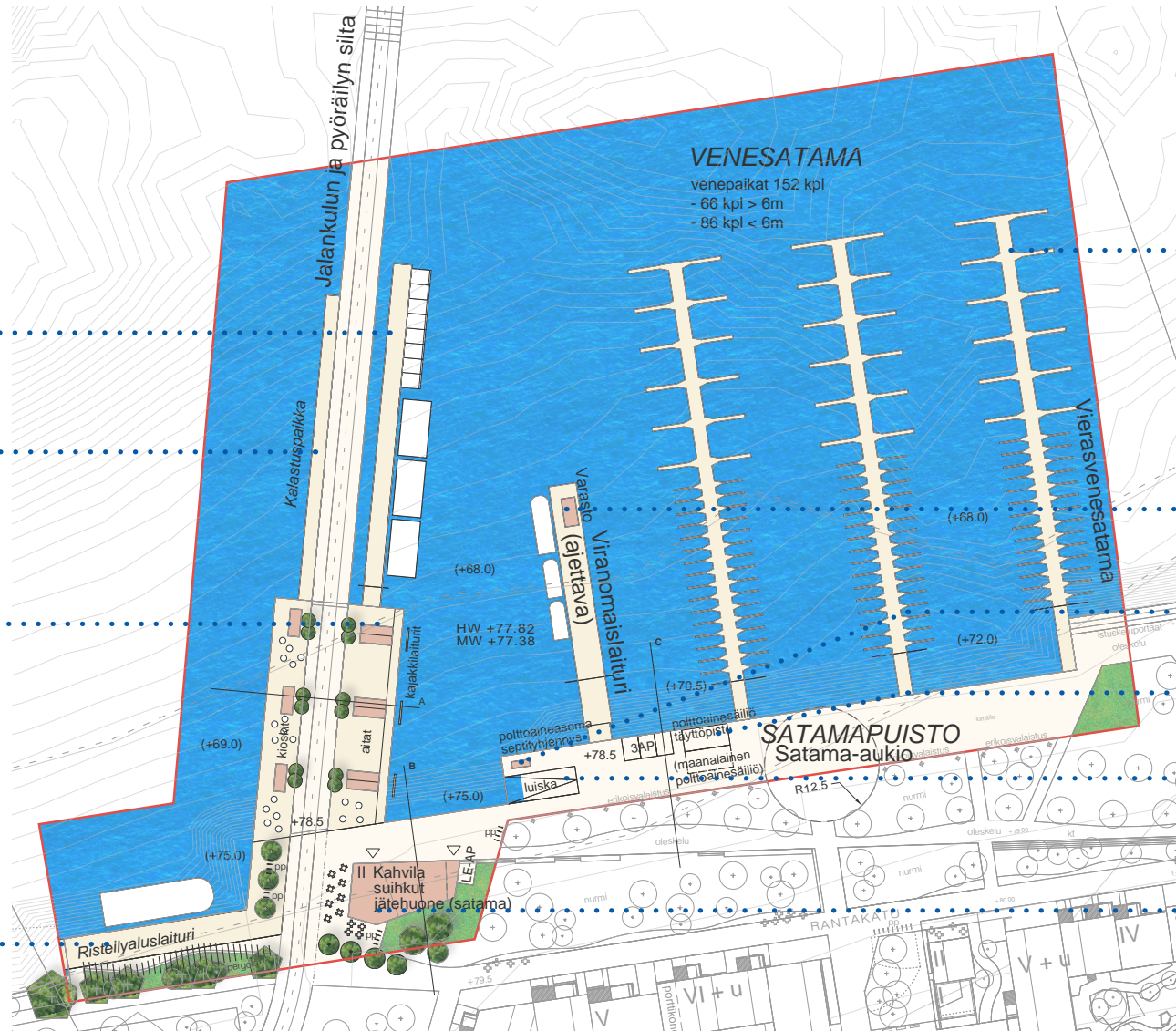
Venesataman palvelut ja toiminnot

Vuokrattavat välineet ja laitteet, erilaiset lauttatoiminnot

Kalastuspaikat

Aitat, sub- ja kanoottivajat, laituri-alue, oleskelu

Risteily- ja vesibussilaituri

Laiturit, eri koot, varattavat venepaikat

Venepaikat 152 kpl
- 66 kpl > 6m
- 86 kpl < 6m

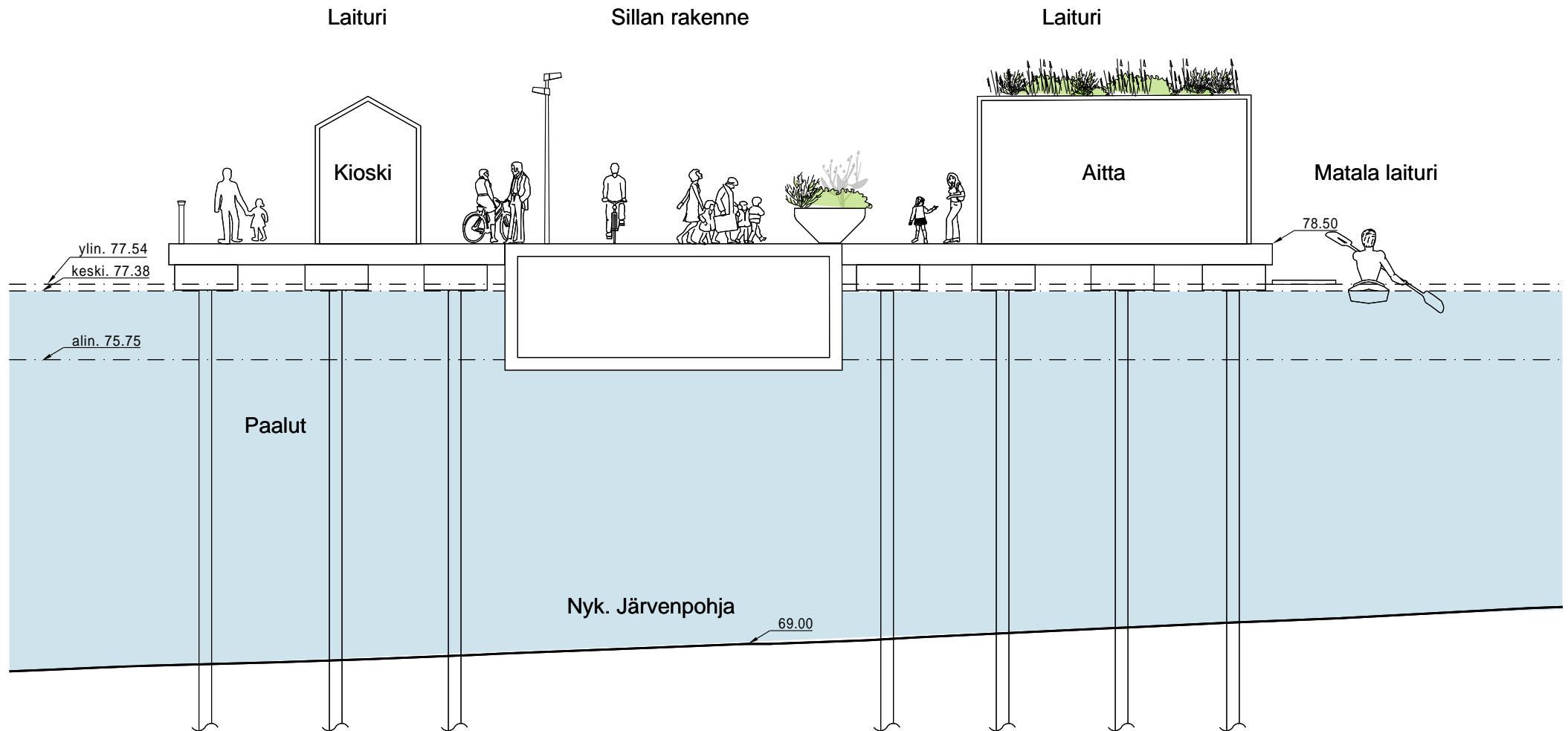
Viranomaislaituri, ajo autolla, pysäköintipaikat, varastointitila

Polttoainemyynti, septityhjennys

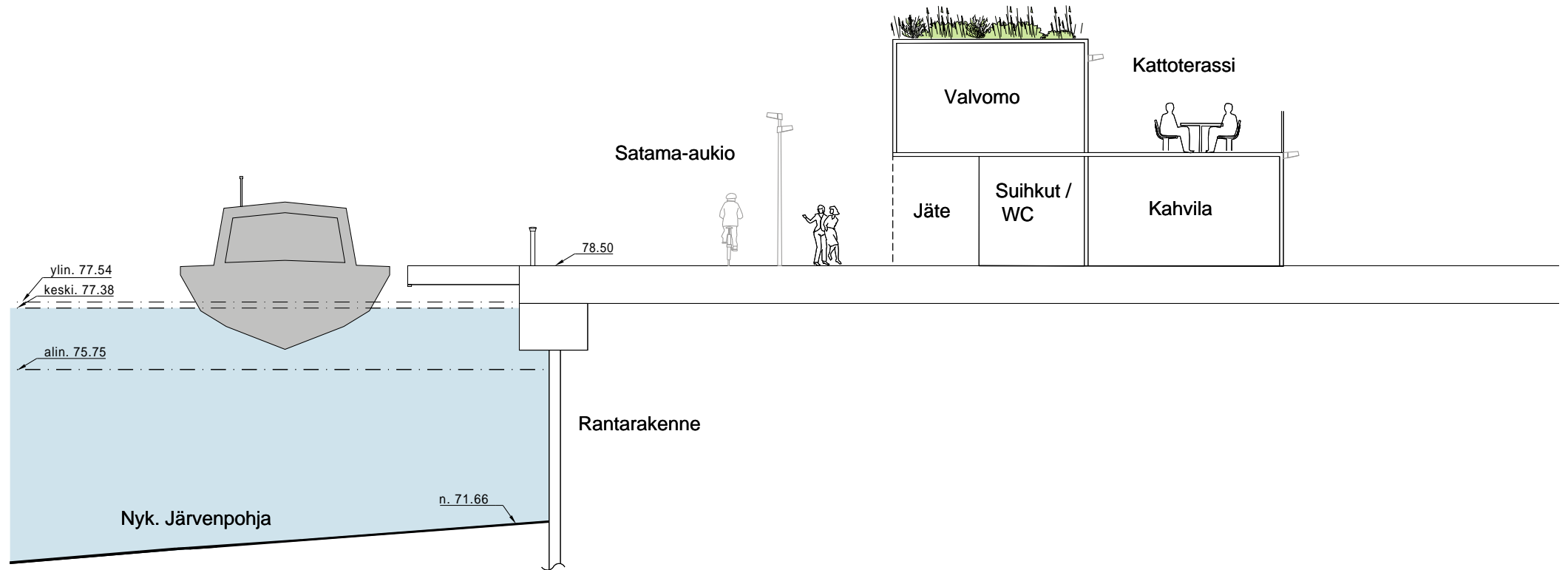
Polttoainesäiliön täyttöpiste

Veneelaskuluiska

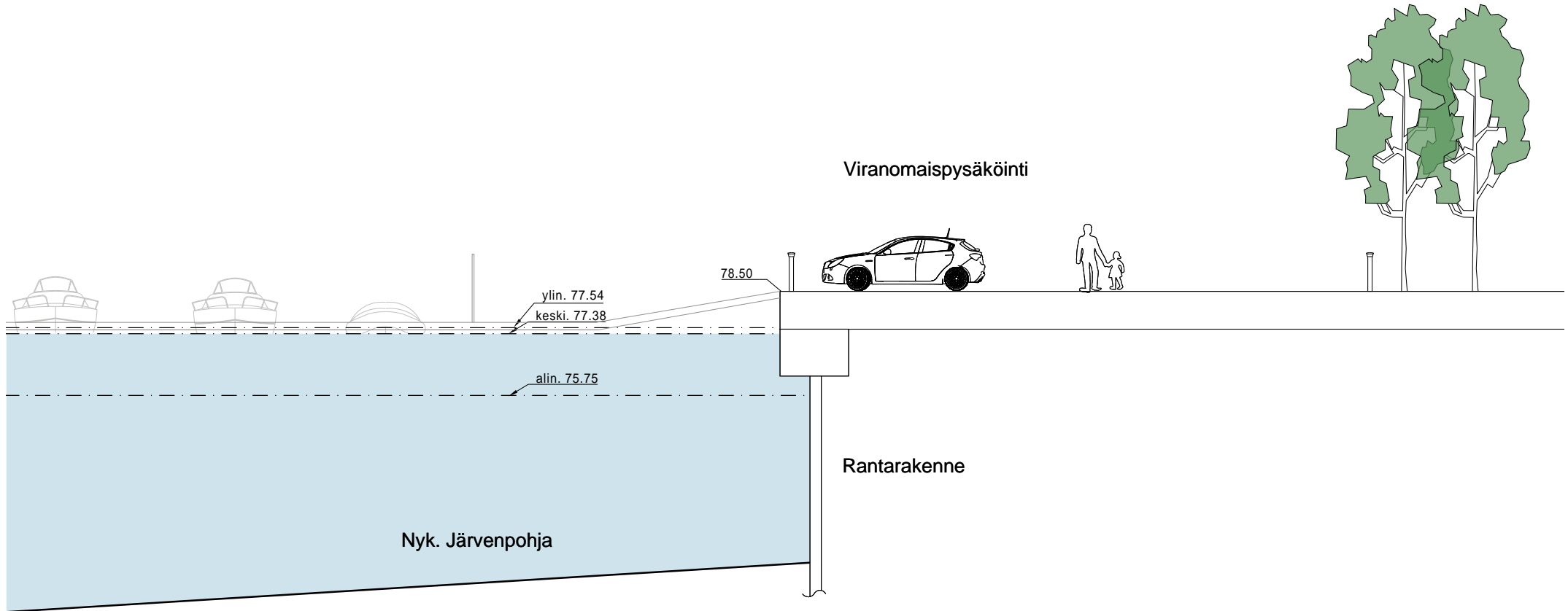
Kahvila, WC ja suihkutilat, opastus, satamatoimisto, satamatoimintojen jätepiste

Poikkileikkaus A - A

Poikkileikkaus B - B

Poikkileikkaus C - C

Soutu- ja melontakeskuksen palvelut ja toiminnot

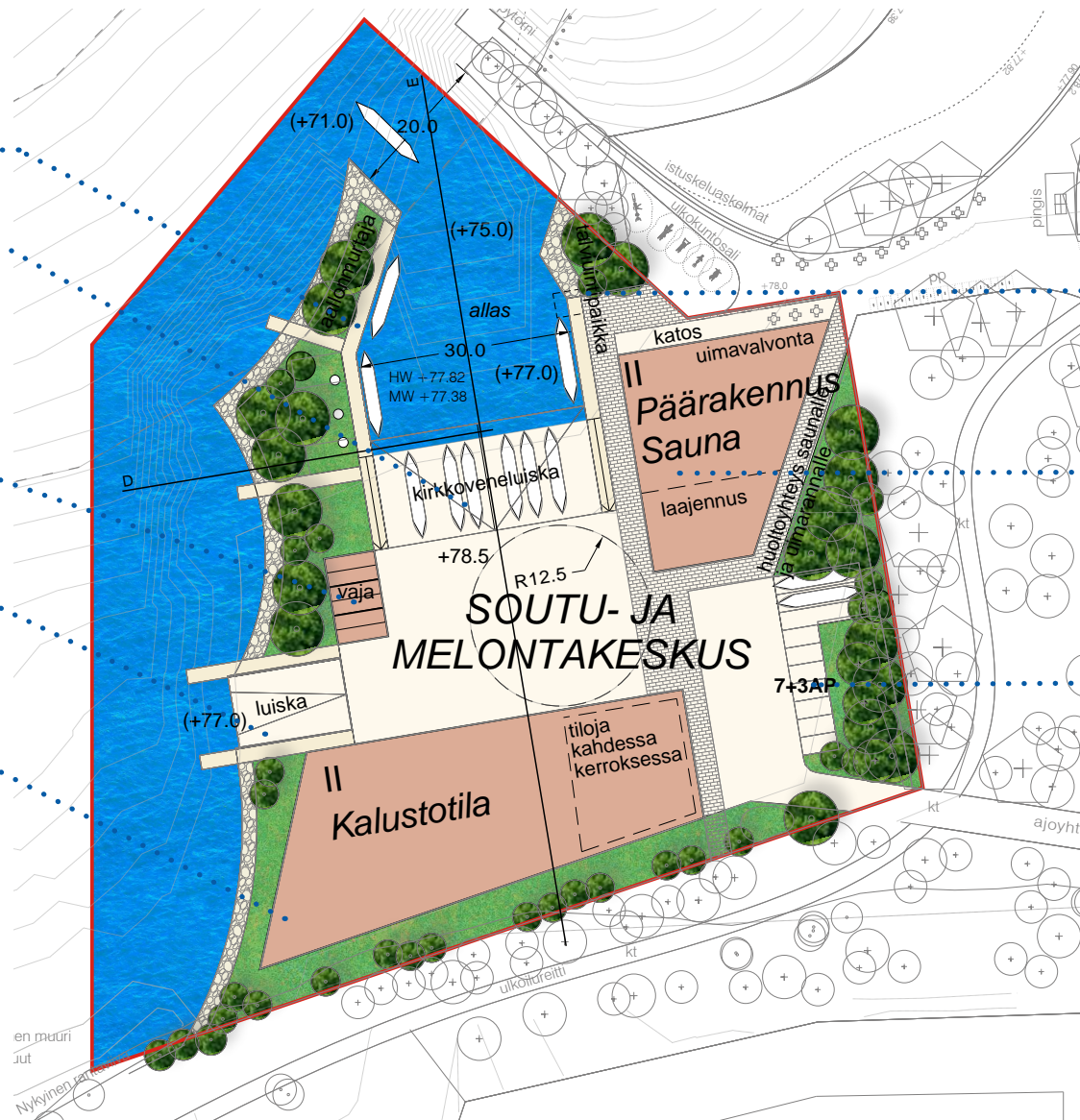
Laituritasot ja rantautuminen, eri korkeudet

Kirkkoveneluiska

Pienvene, sub- ja kanoottivajat

Veneenlaskuluiska

Kalustotila, aputilat, yhdistetyt tilat, jätekeräyspiste

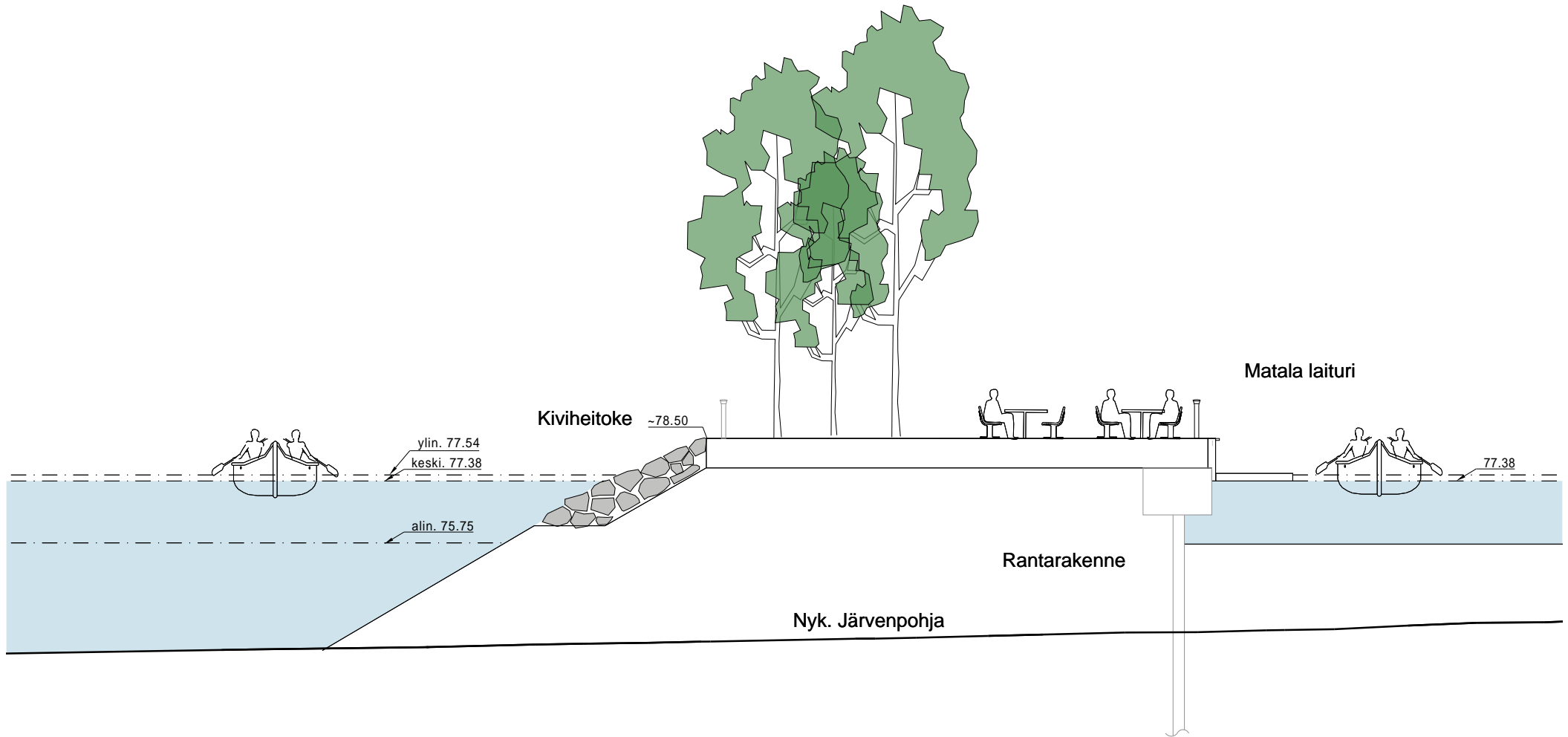

Talviuintipaikka

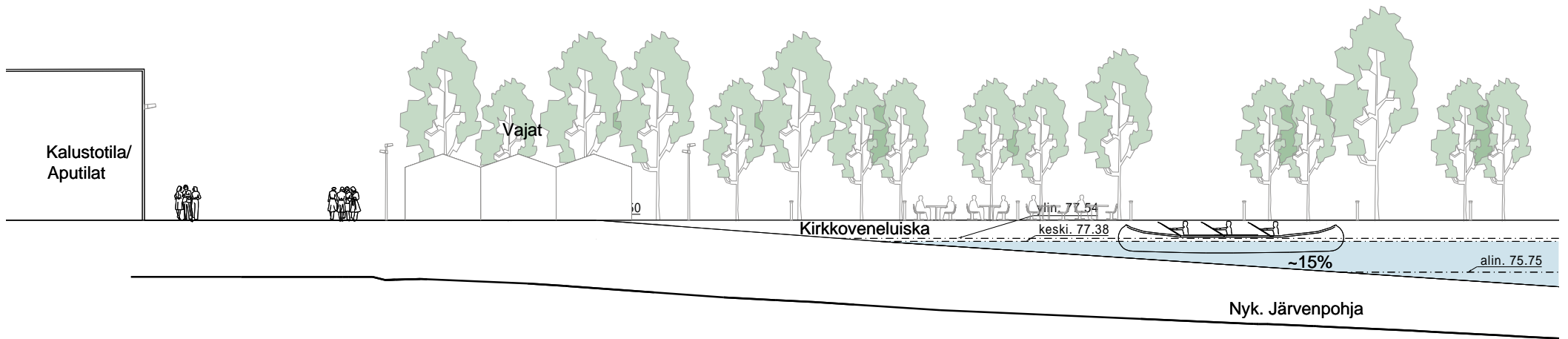
Päärakennus:
Sauna, ravintola, uimarannan pukutilat, opastus

Pysäköinti

7+3 AP

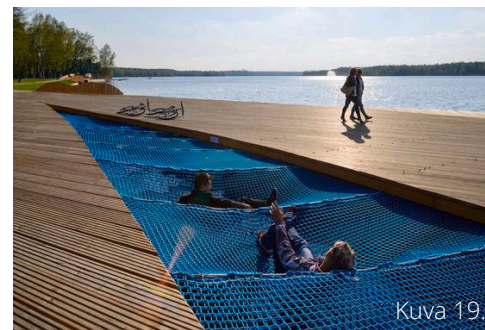
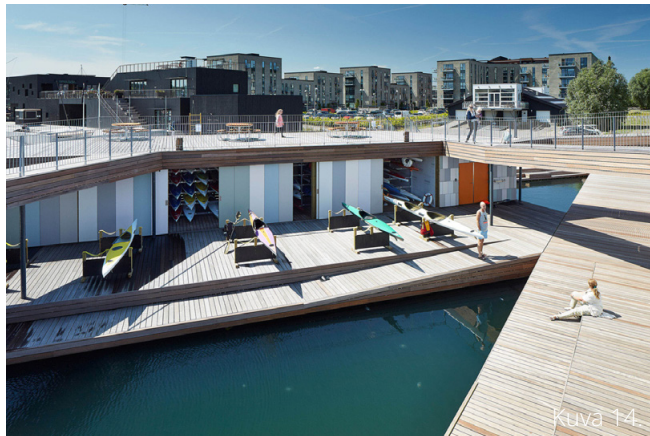
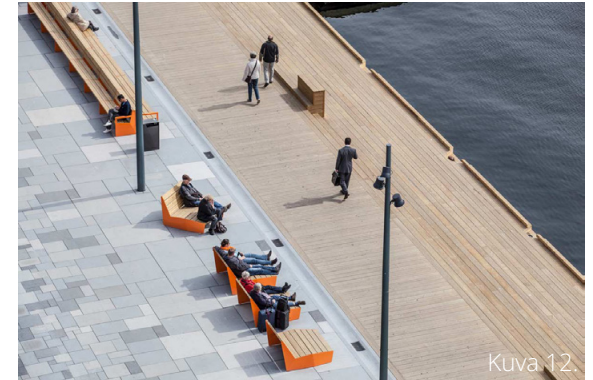

Poikkileikkaus D - D

Poikkileikkaus E - E

3. VIITEKUVIA VASTAAVISTA SATAMA- JA RANTA-ALUEISTA

4. KUSTANNUKSET

Yleissuunnitelman mukaiset kustannukset on laskettu Fore-hankeosalaskelmalla. Rakennukset eivät sisälly kaupungin rakentamis- tai liikuntapaikkaohjelmiin, joten rakennusten toteutusta ei ole suunniteltu. Siksi myöskään kustannuksia ei ole vielä laskettu.

Venesatama

Infrarakentaminen

1,8Me

Soutu- ja melontakeskus

Infrarakentaminen

1,1Me

5. VIINIKANLAHDEN HANKKEEN PERUSTIEDOT

Tampereen Viinikanlahti suunnittelusta rakentamiseen

Asemakaavan nro 8755, ehdotuksen yleissuunnitelman, osasuunnitelmien ja muiden valmisteluaineistojen liite.

Tampereen kaupunki 23.10.2023

Viinikanlahden asemakaavaehdotus, yleissuunnitelma, siihen liittyvät erikoisalojen osasuunnitelmat, selvitykset ja muu asemakaavan valmisteluaineisto asetetaan nähtäville vuoden 2023 lopulla. Yleissuunnitelman pohjana on vuosina 2019-2020 järjestetyn, kaupunki- ja maisema-arkkitehtuuria koskeneen, kaksivaiheisen kansainvälisen ideakilpailun voittanut kilpailuehdotus ”Lakes and Roses” (arkkitehtitoimisto NOAN). Monialaisen yleissuunnittelun aikana 2020-2023 kokonaissuunnitelmaa on kehitetty eteenpäin. Työssä ovat olleet pohjana kilpailun tuomariston antamat suositukset, Tampereen kaupunginhallituksen kilpailun jälkeen antamat linjaukset, sekä lukuisat kilpailun ratkeamisen jälkeen tehdyt selvitykset, erikoisalojen osasuunnitelmat sekä vaikutusten ja kaavatalouden arviointi. Yleissuunnitelmassa yhdistyvät kaupunki-, maisema-, liikenne-, infra- ja ympäristösuunnittelu kokonaisvaltaiseksi visioksi tulevasta kaupunginosasta.

Viinikanlahden alue on ympäristö- ja infrateknisesti vaativa suunnittelukohte. Alueella on esimerkiksi vanhoja sekalaisia täyttömaita, sedimenttien ja maa-alueiden pilaantuneisuutta, ympäristöstä tulevaa meluhaittaa sekä vesialueella vedenpinnan vaihtelua, virtauksia ja tuulisuutta. Tämän takia kilpailun jälkeisessä jatkokehittämisessä on kaupunki- ja maisema-arkkitehtuurin laadun lisäksi kiinnitetty aivan erityistä huomiota rakentamisen tekniseen ja taloudelliseen toteutuskelpoisuuteen. Viinikanlahden kilpailun jälkeinen ja asemakaavaehdotusta edeltävä yleissuunnittelu 2020-2023 on ollut tiivistä yhteistyötä vaatinut moniammatillinen kaupunki- ja infrasuunnitteluprosessi. Kaupunkisuunnittelua, infrasuunnittelua sekä selvitysten ja ennakoivan vaikutusten arvioinnin tuloksia yhteensovittavan Viinikanlahden yleissuunnitelman on laatinut Tampereen kaupungin tilauksesta ja sen ohjauksessa Arkkitehtitoimisto NOAN, yhteistyössä muiden alojen konsulttien, suunnittelijoiden ja selvitysten tekijöiden kanssa.

Alueen nykytila vuonna 2018

Kilpailuvoittaja ”Lakes and Roses” 2020
Arkkitehtitoimisto NOAN Oy

Yleissuunnitelma 2023
Viinikanlahti vuonna 2035

VIINIKANLAHDEN HANKKEEN PERUSTIEDOT

SUUNNITTELUSTA RAKENTAMISEEN

Tampereen kaupunki ja muut toimijat

Yleissuunnittelun vaiheet

2018 – 2019	Kaupunki- ja infrasuunnittelun lähtötiedot Ideakilpailun tavoitteet ja kilpailuohjelmat
2019 - 2020	Kaksivaiheinen kansainvälinen ideakilpailu Yhteistyössä SAFA JA MARK
2019 - 2023	Yleissuunnitelma asemakaavaluonnosta varten Erikoisalojen osasuunnitelmat, selvityksiä ja monialaista yhteensovittamista, vaikutusten ja kaavatalouden arviointia
2023 - 2024	Yleissuunnitelman ja erikoisalojen osasuunnitelmien viimeistely

Asemakaavoituksen vaiheet

2019	Asemakaava vireille ja OAS nähtävillä
2019-	Selvityksiä ja vaikutusten arviointia
2020	Asemakaavan valmisteluaineistoa nähtävillä
2022	Asemakaavan luonnos ja valmisteluaineistoa nähtävillä
2023	Asemakaavan ehdotus nähtävillä
2024	Asemakaava lainvoimainen (arvioitu aika)

Vesi- ja ympäristölupien vaiheet

2022 -	Vesi- ja ympäristöluvat vaiheittain vireille maa- ja vesialueilla
2024 - 2025	Vesiluvat täytöille ja silloille (arvioitu aika)

Rakentamisen vaiheet

2019 - 2025	Siirtoviemärit ja jätevedenpumppaamo, Keskuspuhdistamo Oy
2025 - 2026	Jätevedenpuhdistamon purku
2024 -	Esirakentaminen vaiheittain: ympäristökunnostukset, vesistötäytöt, pohjarakentaminen, kadut, sillat, puistot, rannat ja muut yleiset alueet
2025 - 2035	Aluerakentaminen vaiheittain: tontinluovutukset, julkiset rakennukset, korttelirakentaminen noin 1/vuosi
2025 - 2028	Raitiotien rakentaminen Tre keskusta-Hatanpään valtatie-Pirkkala, Tampereen Raitiotie Oy (arvioitu aika, jos rakentamispäätös 2024)

YLEISSUUNNITTELUN JA SELVITYSTEN OHJAUS

Tampereen kaupunki

Suunnitteluryhmä

Minna Seppänen (kansainvälinen ideakilpailu, kaupunkisuunnittelu ja kaupunkikehittäminen)
Raija Tevaniemi (infrasuunnittelu ja rakennuttaminen)
Milla Hilli-Lukkarinen 3/2022 alkaen (asemakaavoitus ja kaupunkisuunnittelu)
Anna Hyypä 2/2022 asti (kansainvälinen ideakilpailu, asemakaavoitus ja kaupunkisuunnittelu)
Timo Seimelä (liikenne ja kadut)
Anna Levonmaa (maisema ja viherympäristö)
Juha Kaivonen (rakentaminen ja kiinteistökehitys)
Katariina Rauhala (ympäristökunnostukset)
Heli Toukonieni (maanomistus ja kiinteistöt)
Aila Taura (kiinteistöt ja tontit)
Petri Rantanen (kunnallistekniikka)
Rodrigo Coloma (tietomallinnus ja tiedonhallinta)
Sekä johdon edustajina:
Tero Tenhunen (kehitysohjelmat)
Elina Karppinen (asemakaavoitus)

Tampereen kaupunki muut asiantuntijat

Matti Joki / Tuomas Salovaara (satamat)
Pekka Heinonen / Juho Korkalainen (hulevedet)
Jukka Rantala (sillat)
Jaana Suittio / Heini Raasakka (kaavatalous)
Pekka Veiste (keskustan seurantajärjestelmän tarkastelut)
Pasi Kamppari (maanvuokraus)
Jarmo Viljakka (julkiset rakennukset)
Antonia Sucksdorff (ympäristö ja luonto)
Saana Karala (rakennusvalvonta)
Muita asiantuntijoita (eri aiheita, eri vaiheissa)

YLEISSUUNNITTELUN KONSULTIT

Yleissuunnitelma ja koordinaatio osasuunnitelmiin

Arkkitehtitoimisto NOAN Oy:

Teemu Paasioho, Janne Ekman, Justiina Mäenpää, Jaakko Heikkilä

Osasuunnitelmat sekä tärkeimmät suunnitteluratkaisuihin vaikuttaneet selvitykset vastuuhenkilöineen

Kaupunkisuunnittelun yleissuunnitelma: Teemu Paasioho,

Arkkitehtitoimisto NOAN Oy

Korttelitarkastelut: Teemu Paasioho, Arkkitehtitoimisto NOAN Oy

Liikenne- ja katusuunnittelu, Riku Jalkanen, RAMBOLL Finland Oy

Vihersuunnittelu, korttelit ja pihat: Anna-Kaisa Aalto, INARO

Maisemasuunnittelu, julkiset ulkotilat: Pia Kuusiniemi, LOCI

maisema-arkkitehdit Oy

Tuulisuunnittelu: Eero Puurunen, SITOWISE Oy

Geotekninen suunnittelu: Juho Mansikkamäki, AFRY Finland Oy

Vesistö, virtaukset, aaltoilu ja sedimentit: Arto Itkonen, SITOWISE Oy

Ympäristösuunnittelu, pilaantuneisuus maa- ja vesialueilla: Jenni

Haapaniemi, SITOWISE Oy

Hulevesisuunnittelu: Kimmo Hell, RAMBOLL Finland Oy

Kunnallistekniikan pääsuunnittelu: Petri Rantanen, Tampereen

kaupunki

Siltatarkastelut: Harri Kallio, A-Insinöörit Civil Oy

Energiaselvitys: Santeri Siren RAMBOLL Finland Oy

Meluselvitys: Tiina Kumpula, SITOWISE Oy

Raitiotiesuunnittelu yhteensovitus: Jari Laaksonen, WSP Finland Oy

Asemakaavan vaikutusten arviointi: Sakari Grönlund, SITOWISE Oy

Satamasuunnittelu: Arto Kaituri, WSP Finland Oy

Muut suunnittelun pohjana olevat lähtötiedot ja selvitykset: luettelointi asemakaava-aineistoissa

LISÄTIETOJA

Tampereen kaupunki

Verkkosivu

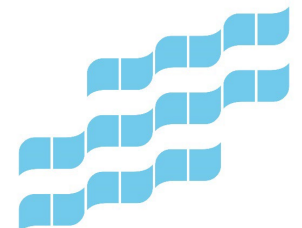
www.tampere.fi/viinikanlahti

Yhteyshenkilöt

Asemakaavoitus: Milla Hilli-Lukkarinen, projektiarkkitehti,

Kaupunkikehittäminen/suunnittelu: Minna Seppänen, hankekehityspäällikkö

Infra- ja ympäristösuunnittelu: Raija Tevaniemi, rakennuttajainsinööri

6. LÄHTEET JA KUVATIEDOT

Lähteet:

Tampereen kaupunki, 2022. Viinikanlahti - Yleissuunnitelman selostus - Asemakaava 8755

Tampereen kaupunki, 2019. Keskustan strateginen osayleiskaava

Ervast, E. 2020. Lahden satamaverkoston käyttäjäkokemuksen suunnittelu

Kuvatiedot:

Kansi: WSP, Heini Myllyoja, 2023, Viinikanlahti

Kuva 1. <https://kartat.tampere.fi/oskari/>

Kuva 2. WSP, Tuomas Vuorinen, 2023, Viinikanlahti

Kuva 3. WSP, Tuomas Vuorinen, 2023, Viinikanlahti

Kuva 4. WSP, Tuomas Vuorinen, 2023, Viinikanlahti

Kuva 5. WSP, Tuomas Vuorinen, 2023, Viinikanlahti

Kuva 6. WSP, Heini Myllyoja, 2023, Viinikanlahti

Kuva 7. WSP, Heini Myllyoja, 2023, Naistenlahti

Kuva 8. WSP, 2023, havainnekuva

Kuva 9. <https://gavriilux.com/royalwharfpier>

Kuva 10. WSP, Arto Kaituri, 2023, Kööpenhamina

Kuva 11. <https://architectureau.com/articles/2012-australian-interior-design-awards-installation-design-winner/#>

Kuva 12. <https://landezine.com/the-waterfront-promenade-at-aker-brygge-by-link-landskap/>

Kuva 13. WSP, Arto Kaituri, 2023, Oslo

kuva 14. https://www.archdaily.com/777503/the-floating-kayak-club-force4-architects?ad_medium=gallery

kuva 15. <https://sydvast.se/projekt/vattentorget/>

kuva 16. https://www.archdaily.com/777503/the-floating-kayak-club-force4-architects?ad_medium=gallery

kuva 17. <https://www.aecilluminatione.com/projects/urban-led-lighting-mjosa-lake-norway/>

Kuva 18. <https://www.archdaily.com/793536/arbory-bar-and-eatery-jackson-clements-burrows>

Kuva 19. <https://www.archdaily.com/775301/paprocany-lake-shore-redevelopment-rs-plus>

Kuva 20. <https://www.stirworld.com/see-features-we-dreamt-about-an-urban-sun-floating-above-our-cities-daan-roosegaarde>